

TOEKOMSTVISIE NOORDWIJK

Toekomstvisie Noordwijk

inleiding

Op de site van de Overheid staat met betrekking tot de Omgevingswet:

“Opgaven voor de toekomst

In Nederland wonen we met ruim 17 miljoen mensen op een kleine oppervlakte. We willen graag dat ons land over 30 jaar nog steeds prettig, veilig en gezond is om in te wonen, werken en leven. Daarom is het belangrijk om nu al na te denken hoe we op een goede manier plaats geven aan woningbouw, energietransitie, bereikbaarheid, klimaatverandering en circulaire economie. Deze maatschappelijke opgaven zijn groot en vaak met elkaar verweven. Ze vragen om goede keuzes. Hoe we die keuzes maken bepaalt hoe Nederland er in toekomst uit ziet.”

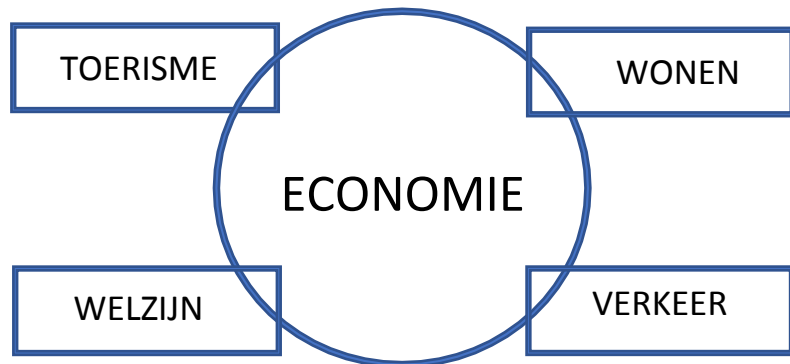
De onderwerpen binnen de omgevingswet zijn duidelijk. Natuurlijk moeten we daar toekomstgericht over nadenken en vastleggen hoe we dat willen bereiken. Maar met de Coronacrisis in gedachte omstaat wel de vraag “welke impact heeft de Coronacrisis op de onderwerpen die onderdeel uitmaken van de Omgevingswet?” en “wat hebben we geleerd van de Coronacrisis en hoe kunnen we deze lessen toepassen op de Toekomstvisie van Noordwijk?”.

Het team ‘heel Noordwijk verbroederd’ had in eerste instantie een lange lijst onderwerpen die volgens het team aan de orde moeten komen in de Omgevingsvisie. Na bespreking van de onderwerpen kwamen tot de conclusie dat we ons zouden moeten beperken tot 4 onderwerpen. Een aantal onderwerpen waren namelijk samen te voegen. Wij hebben de volgende onderwerpen in het kader van de Toekomstvisie besproken:

- Toerisme
- Wonen
- Welzijn
- Verkeer

Toekomstvisie Noordwijk

inleiding

Tijdens de selectie van de onderwerpen werd het al snel duidelijk dat welk onderwerp ook werd besproken, er was altijd een relatie te leggen met 'economie'. In de 'opgaven voor de toekomst' wordt door de Overheid voorbij gegaan aan de economie. Er wordt in dat kader alleen gesproken over de 'circulaire economie'. Een circulaire economie is een economisch systeem van gesloten kringlopen waarin grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde zo min mogelijk verliezen. Dit is mooi en nobel, maar er zijn andere economische principes die bepalen of we de omgevingsvisie wel tot uitvoer kunnen brengen. Het komt er in het kort op neer dat we alleen iets kunnen bekostigen als daar ook budget (inkomsten) tegenover staat.

In het bijgevoegde plaatje hebben we dit weergegeven; welk onderwerp we ook ter hand nemen, het komt uiteindelijk allemaal neer op kosten baten! Ook de circulaire economie is gebaseerd op dit beginsel!

De Toekomstvisie zal uiteindelijk alleen tot uitvoeringsplannen kunnen komen indien is voldaan aan de volgende criteria:

- **Specifiek** - Is de doelstelling eenduidig?
- **Meetbaar** - Onder welke (meetbare/observeerbare) voorwaarden of vorm is het doel bereikt?
- **Acceptabel** - Zijn deze doelen acceptabel voor de doelgroep en/of het management?
- **Realistisch** - Is het doel haalbaar?
- **Tijdsgebonden** - Wanneer (in de tijd) moet het doel bereikt zijn?

En niet onbelangrijk: is het economisch verantwoord.

Alle voorstellen die worden opgenomen in de Toekomstvisie van de Gemeente Noordwijk zullen aan deze beginselen moeten worden getoetst.

Toekomstvisie Noordwijk economie

In de kern is economie de verdeling van schaarse middelen in een samenleving. Kijken we naar de 4 gekozen onderwerpen die wij hebben besproken binnen het team, dan gaat schaarste op voor (bijna) alle 4 onderwerpen.

Voor 'wonen' is dat overduidelijk en zal de schaarste de komende jaren niet worden opgelost als er geen gericht en eenduidig beleid komt. Helaas staat ons democratisch bestel het maken van eenduidig en gericht beleid vaak in de weg. Hopelijk zal de invulling van de Omgevingswet hier in positieve zin aan bijdragen en in ieder geval duidelijkheid geven aan de toekomstvisie.

Schaarste op het gebied van Verkeer is ook overduidelijk. De infrastructuur en voorzieningen om 'verkeer' in Noordwijk te faciliteren zijn overduidelijk onvoldoende. Denk aan het Openbaar Vervoer, toegangswegen en parkeercapaciteit.

Schaarste op het gebied van Welzijn is wellicht wat lastiger te duiden, maar is er wel degelijk. Natuurlijk begint het met de schaarste aan financiering. Maar los daarvan denken we aan schaarste van woningen voor ouderen en aan vrijwilligers.

Schaarste op het gebied van Toerisme komt voornamelijk voor op het gebied van het aanbod van voorzieningen die het aantrekkelijk moeten maken voor toeristen om naar Noordwijk te komen. Voorzieningen op het gebied van recreatie, sport en cultuur. Natuurlijk Noordwijk heeft al mooie voorzieningen die aantrekkelijk zijn voor de toerist. Denk om te beginnen aan ons strand, de duinen en overige natuurgebieden. Mooie sportfaciliteiten en de Muze. Het is nu zaak om zeker te stellen dat Noordwijk dit blijft bieden en passend te houden om aan de verwachting van de toerist te voldoen.

En dan is economie er ook om ondernemers te faciliteren om te kunnen ondernemen!

Toekomstvisie Noordwijk Welzijn

Wat is de definitie van Welzijn; of Geluk zoals Welzijn wordt vertaald in de Gemeente Noordwijk. Welzijn is meer dan Geluk. Geluk is een resultaat van Welzijn. Welzijn omvat veel facetten; gezondheid en zorg, wonen, sociale interactie, vrijwilligers, mantelzorg, financiën, etc. De relatie met Economie is overduidelijk. De financiering vanuit de WMO is hier het voorbeeld van. Om aan al die facetten van Welzijn aandacht te schenken is veel budget nodig. Zijn veel mensen (professionals en vrijwilligers) nodig voor de uitvoering. Maar uiteindelijk zal het resultaat neer moeten komen op 'Fijn leven in Noordwijk' zoals Welzijn Noordwijk heeft gedefinieerd in hun koers voor 2020 – 2022!

Ouderzorg

Wanneer wordt zorg ouderenzorg? Welke leeftijd? Daar zit nu precies een deel van het probleem. Zorg begint daar waar de behoefte om zorg ontstaat en dat is niet leeftijd gebonden. De Overheid wil dat ouderen langer zelfstandig blijven wonen. Aan de andere kant wil de Overheid dat eenzaamheid wordt bestreden. Langer zelfstandig wonen en eenzaamheid liggen dicht bij elkaar. Om ouderen langer zelfstandig te kunnen laten wonen zullen de woningen hiertoe geschikt moeten zijn en zo niet, worden gemaakt. Vervolgens zullen we moeten voorkomen dat de ouderen die, vaak alleen, zelfstandig wonen niet vereenzamen. We zullen ouderen met elkaar moeten verbinden en zo vaststellen wat ouderen voor elkaar kunnen betekenen. Hiertoe dienen faciliteiten aanwezig te zijn om de ontmoeting mogelijk te maken.

Ouderen moeten zich veilig voelen om erop uit te gaan en – indien de wens daartoe bestaat – deel uit te kunnen maken van de buurt.

'Meedoen' voor ouderen is belangrijk. Hebben ouderen nog sociale contacten?

Kunnen ze samen met anderen leuke dingen doen? Hebben ze nog interesse in de wereld om hen heen?

En doen ze nog zinvolle dingen? Allemaal vragen in het kader van het bestrijden van eenzaamheid en het bevorderen van 'fijn leven in Noordwijk'.

Toekomstvisie Noordwijk Welzijn

Fijn leven in Noordwijk

Maar 'fijn leven in Noordwijk' is niet het alleenrecht van ouderen. Fijn leven in Noordwijk geldt voor alle bewoners van Noordwijk. Dus ook zorg aan jongeren. Sport- en woonfaciliteiten voor jongeren. We moeten zorgen dat jongeren die in Noordwijk willen blijven wonen daar ook de kans toe krijgen. Anders gezegd, we moeten er voor zorgen dat jongeren in Noordwijk willen blijven wonen.

Dat betekent dat naast voorzieningen voor Cultuur en Sport, de jongeren ook (veilig) kunnen uitgaan. Gewoon gezellig stappen in Noordwijk!

Gezondheid en Gezondheidszorg

Een belangrijke voorwaarde voor Welzijn is gezondheid en gezondheidszorg. De mate van gezond opgroeien en leven wordt voor een belangrijk deel bepaalt door de woon- en leefomgeving. Waarbij de sociale omgeving en de leefstijl belangrijke factoren zijn.

In de Toekomstvisie zal dus serieus aandacht moeten worden besteed aan Gezondheidszorg en dan niet alleen voor het fysieke welbevinden maar aan het gehele welbevinden. Alleen aandacht voor een paar onderwerpen op het gebied van leefstijl is onvoldoende en zal onvoldoende bijdragen aan het algeheel welbevinden van de inwoners van Noordwijk; van jong tot oud!

Eenzaamheid

De Coronacrisis heeft de definitie van eenzaamheid nadrukkelijk veranderd. Het zijn niet meer alleen de alleenstaande ouderen die nog zelfstandig wonen. Jongeren kwamen ook in een isolement terecht gedurende de crisis. Daarnaast bracht ook het thuiswerken een nieuwe vorm van eenzaamheid met zich mee. Bijna iedere dag thuis werken zonder de (sociale) contacten op de werkvloer en bij de koffieautomaat. Thuis werken zal onderdeel worden van de samenleving met alle consequenties vandien.

Maar hebben wel alle consequenties goed in beeld?

Toekomstvisie Noordwijk

Toerisme

Foto Nico Plaatzer

Toerisme is de motor van de Noordwijkse economie! Natuurlijk kent Noordwijk nog enkele andere economische bronnen zoals de bollenteelt, maar toerisme is de hoofdmotor.

Waarom komen de toeristen naar Noordwijk?

Of, wat heeft Noordwijk toeristen te bieden?

Hoe zorgen we ervoor dat toeristen naar Noordwijk blijven komen?

Vragen die in de Toekomstvisie beantwoord moeten worden.

Noordwijk biedt toeristen veel op het gebied van natuur en ontspanning. Onze stranden en duinen zijn van uitzonderlijke mooie kwaliteit. Toeristen zoeken de rust en de schoonheid van het strand en de duinen; de natuur. Het is dus van uitermate groot belang dat deze de aandacht krijgen om de schoonheid en kwaliteit in stand te houden en daar waar nodig te verbeteren.

Naast de natuur biedt Noordwijk toeristen veel mooie verblijfs- en restauratieve gelegenheden. Ook hier geldt dat het zaak is dat we er voor zorg dragen dit in stand te houden. Dat betekent dat ondernemers moeten worden gefaciliteerd om te kunnen ondernemen.

Wat voorzieningen op het gebied van vervoer en verkeer goed zijn. Dat regelgeving geen obstakel is om te kunnen ondernemen maar worden opgesteld om rust, veiligheid en kwaliteit van de badplaats te waarborgen.

Waarbij nooit de balans tussen toeristen en inwoners uit het oog mag worden verloren.

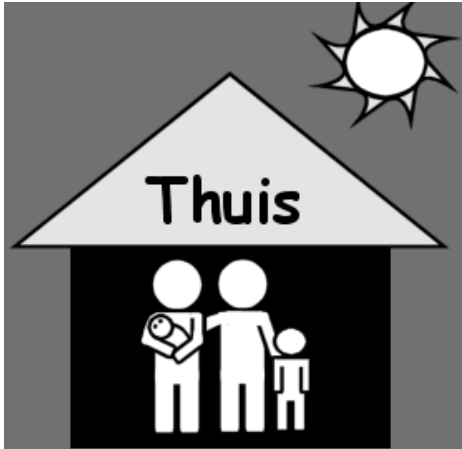
Het is 'fijn leven in Noordwijk' voor de inwoners en het is 'fijn verblijven in Noordwijk' voor de toeristen.

Foto Nico Plaatzer

Toekomstvisie Noordwijk

Wonen

Nederland kent (nog steeds) een enorme woningnood. En ook Noordwijk kent deze problematiek. De problematiek van wonen is bijna van alle tijden. Heeft te maken met de veranderingen die plaats vinden in de maatschappij; vergrijzing, echtscheidingen en eenpersoonshuishoudens liggen daar voor een deel aan te grondslag. Maar ook hier geldt dat ons democratische bestel niet altijd een goede bijdrage levert en dat de belangen van verschillende groeperingen in de samenleving besluiten en besluitsnelheid negatief beïnvloeden. Maar daar zijn we een democratisch land voor. En toch moet er iets gebeuren en zal dit moeten worden verankerd in de Omgevingsvisie en de Omgevingswet.

Een aantal onderwerpen die nadrukkelijker in het Noordwijkse woningbeleid moeten worden uitgewerkt:

- De Noordwijkse jeugd heeft het recht om in Noordwijk te wonen. Het is natuurlijk een no brainer, maar het gebeurt niet: meer betaalbare huur- en koopwoningen voor starters. Er zijn percelen binnen de Noordwijkse gemeente te vinden die aangemerkt moeten worden als locaties voor de bouw van betaalbare starters woningen. Denk aan plaats van het politiebureau en de brandweerkazerne aan de Duinwetering.
- Ouderen blijven lang wonen in een (vaak) te grote woning. Oorzaak is het onvoldoende beschikbaar zijn van betaalbare seniorvriendelijke woningen. Woningen die beschikken over voorzieningen die het mogelijk maken voor ouderen om lang zelfstandig te kunnen wonen. Het beschikbaar komen van meer seniorvriendelijke woningen zal de doorstroming op de woningmarkt in Noordwijk bevorderen. Huursubsidie specifiek voor deze groep zal helpen bij het besluit over te gaan naar een seniorvriendelijke woning.

Toekomstvisie Noordwijk

Verkeer

Zullen we een verschuiving zien van toeristen die met openbaar vervoer komen naar toeristen die met de auto komen uit angst voor besmetting met het Coronavirus? Meer thuis werken betekent gedurende werkdagen meer auto's op de parkeerplekken. Is de parkeercapaciteit voor thuis werken en toeristen die met de auto komen wel toereikend? Even los van de parkeerkosten die dit met zich meebrengt voor de thuis werkende burger en toerist.

Maar Verkeer is meer. Verkeer gaat over toegangswegen, parkeren, openbaar vervoer en overlast.

Parkeren is vanouds een groot probleem in Noordwijk. Oplossingen zijn er al sinds decennia aangedragen, maar tot besluiten en daadwerkelijk oplossen is het niet gekomen. Oplossen binnen de dorpskernen, zo dat al mogelijk is, zal ook het probleem van de toegangswegen niet oplossen. Dus ligt de oplossing wellicht in het parkeren buiten de dorpskernen en met georganiseerd vervoer naar het centrum van Noordwijk. Zal niet eenvoudig zijn, omdat het benutten van grond buiten de dorpskernen al snel zal aanlopen tot een conflict met bouw- en bollengrond. Evenzogoed kan het parkeerterrein Langevelderslag benut worden met een pendel naar Noordwijk aan Zee.

Alternatief binnen de dorpskern Aan Zee blijft het Wantveld.

Openbaar vervoer is ook een onderwerp dat regelmatig terugkeert op de agenda van de gemeenteraad. Najaar 2020 zal de aanbesteding van het openbaar vervoer voor een (ons) deel van Zuid Holland worden besloten. Dan zal duidelijk worden of de wensen van Noordwijk worden gehonoreerd. Vooral de verbinding tussen de kernen Noordwijk – Noordwijkerhout – De Zilk zal verbeterd moeten worden. Met het verbeteren van het openbaar vervoer tussen Noordwijk en Schiphol is in april 2020 gestart.

Toekomstvisie Noordwijk

Conclusie

Het omgevingsrecht in Nederland is een wirwar aan complexe wetten die de ruimtelijke ordening en ontwikkeling moeten reguleren. Om deze wirwar aan wetten te vereenvoudigen is de Omgevingswet ontworpen. Duidelijk is dat alle wetten en regels die nu binnen het Omgevingsrecht vallen een omvangrijke hoeveelheid aan onderwerpen omvatten.

Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke leefomgeving. En de onderwerpen die onderdeel uitmaken van een aantrekkelijke leefomgeving zijn legio. Ons team heeft zich beperkt tot 4 onderwerpen; Wonen, Welzijn, Verkeer en Toerisme.

Tijdens het bespreken van deze 4 onderwerpen werd al snel duidelijk dat de onderwerpen niet los van elkaar kunnen worden gezien. Er ligt een (of meerdere) relaties tussen Wonen en Welzijn, tussen Wonen en Verkeer, tussen Verkeer en Toerisme. Maar bovenal heeft ieder onderwerp een relatie tot de economie van Noordwijk. Wij hebben voor de 4 verschillende onderwerpen aangegeven waar wij denken dat verbetering mogelijk is. Verbeteringen die kunnen worden uitgevoerd binnen de Omgevingswet 2021 (uitgesteld tot nog een nader te bepalen datum!).

Uit het project “Toekomst van Noordwijk” zullen ongetwijfeld heel veel mooie initiatieven worden bedacht en beschreven. En het is goed dat de inwoners van Noordwijk deze kans hebben om bij te dragen aan de eigen leefomgeving. Onze zorg die wij hebben bij dit mooie initiatief is: wie bewaakt de samenhang?

Toekomstvisie Noordwijk

Aanbevelingen

Wonen

- Meer starterswoningen. Een starter kan met een kleinere woning/appartement best uit de voeten. Zo kunnen er op beschikbare grond meer eenheden worden gebouwd. Een mooie locatie hiervoor is aan de Duinwetering waar nu nog het Politiebureau en de Brandweerkazerne zijn gevestigd.
- Woningaanpassingen in bestaande huizen en nieuwbouw. Er wordt te weinig gebouwd om de vraag naar seniorvriendelijke woningen op te kunnen vangen. Daarom moeten woonprojecten zich niet alleen richten op nieuwbouw, maar ook op aanpassingen van bestaande woningen, zowel koop- als huurhuizen om deze seniorvriendelijk te maken. Daarmee wordt de doorstroming van senioren bevorderd.
- Mogelijkheden onderzoeken van co-housing (samen wonen). Een vorm van gemeenschappelijk wonen waarbij ieder huishouden over een zelfstandige woning beschikt en daarnaast voorzieningen en ruimten deelt. Binnen deze woonvorm kan dan ook de eerstelijnszorg worden gehuisvest.
- De betaalbaarheid van woningaanpassingen beter regelen. Meer financiële mogelijkheden zoals leningen en subsidies voor zowel huurders als kopers. Waarbij een 'blijf afspraak' wordt gemaakt afhankelijk van de hoogte van de lening of de subsidie.

Toerisme

- Toerisme is de belangrijkste bron van inkomsten voor de Gemeente Noordwijk. Om zeker te stellen dat dit ook in de toekomst zo blijft zal er:
 - Aandacht moeten worden gegeven aan de uitstraling van de badplaats en dienen 'shameplekken' snel te worden opgelost
 - Aandacht moeten worden gegeven aan dat wat Noordwijk interessant maakt als badplaats; zee, strand en duinen. Maar ook aandacht voor Cultuur, amusement en horeca.
 - Aandacht voor de Verkeersproblematiek (zie Verkeer)

Toekomstvisie Noordwijk

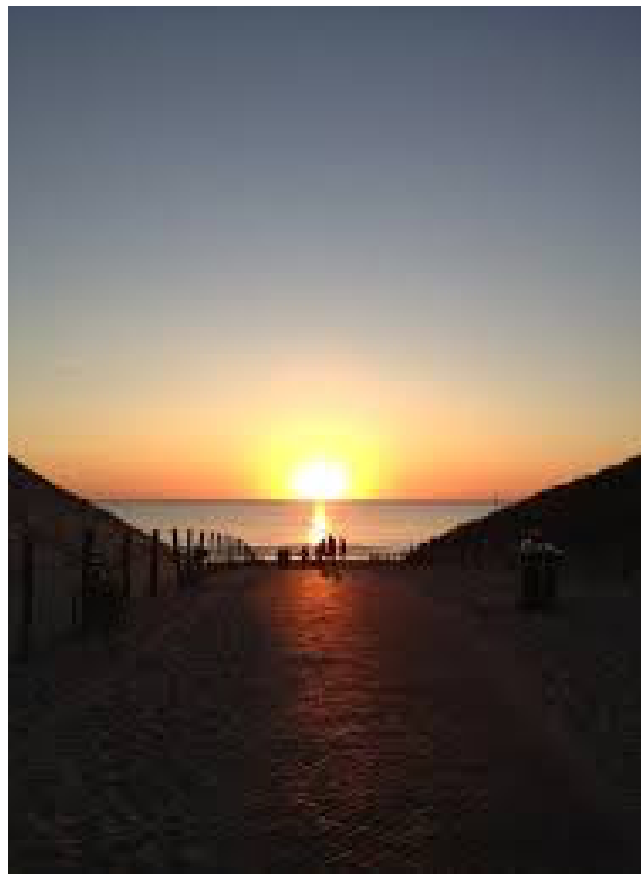
Aanbevelingen

Verkeer

- Parkeren is een problematiek die lastig oplosbaar lijkt. De oplossing ligt niet in het aanstellen van meer parkeerwachters. In tegendeel, daarmee krijgt deze problematiek een meer emotionele lading. Structureel oplossen voor de problematiek tijdens topdagen kan door op het Wantvelt ondergrondse parkeergarages te realiseren. Of het aanleggen of gebruik maken (Langeveld) van parkeerplaatsen buiten de dorpskernen en het vervoer tussen de parkeerplaats en de dorpskernen regelen middels pendelbussen.
- Het stimuleren van gebruik te maken van het Openbaar Vervoer. Dat betekent meer aandacht voor de organisatie van het Openbaar Vervoer. Bijvoorbeeld tussen de verschillende kernen van Noordwijk (Noordwijk-Noordwijkerhout-De Zilk).
- Aan de verbetering van het Openbaar vervoer tussen Noordwijk en Schiphol wordt gewerkt. Dan is het wel zaak een project te starten om de toerist/inwoner te bewegen hier ook gebruik van te maken.

Welzijn

- Fysieke en sociale veiligheid. Inwoners en in het bijzonder ouderen moeten zich veilig voelen. Ouderen moeten zich veilig voelen om er op uit te gaan en deel uit te maken van de buurt
- Ouderen moeten langer zelfstandig blijven wonen. Dat brengt woningaanpassingen met zich mee op bijvoorbeeld het gebied van Domotica. Regel de betaalbaarheid van woningaanpassingen beter (zie Wonen).
- Ouderen hebben wel degelijk de behoefte aan sociale contacten. In Noordwijk zijn er verschillende buurthuizen die daar de mogelijkheid toe bieden. Het stimuleren om daar gebruik van te maken is belangrijk en vereist aandacht.

TOEKOMSTVISIE NOORDWIJK